

3. Fra 257 Hattemagere og Hatteforhandlere i Kjøbenhavn og Købstæderne om Nedsættelse af Tolden paa færdige Herrefilthatte. (Indbragt den 26de Oktober 1897 af Folketingsmanden for Sorø Amts 1ste Valgkreds, Zahle.)

Indførelsen af færdige Filthatte er i de sidste Aar formindsket meget — fra 119,000 Pund i 1890 til mellem 80 og 90,000 Pund i 1894 og 1895 — hvilket viser, at den bestaaende Told paa en Hat, ca. 30 Øre, er stor nok, ja formentlig endog for stor. Der er kun et Firma her i Landet, der i større Omfang fabrikterer Herrefilthatte, og dette har en Beskyttelse paa 25 a 30 pCt. af sin Udsalgspris. Denne Fabrikation, der for Tiden her i Landet kun beskæftiger ca. 70 Arbejdere, egner sig ikke til at drives som Haandværk, og Anlægget af en Fabrik vil kræve stor Kapital, idet et stort Maskineri, der ofte maa forandres efter den skiftende Smag og Mode, vil være nødvendigt, ligesom vort Lands Forbrug er for ringe til, at flere Fabrikker kunne bestaa ved Siden af hinanden. En Toldbestatning af — som oprindelig foreslaaet — 45 Øre paa hver Herrefilthat, der indføres hertil, vil kun blive en Skat til en bestemt Enkeltmand. Saafremt ikke en Værditold af 10 pCt. kan indføres, formene Andragerne, at en Skat af 25 Øre paa hver indført Herrefilthat vil være en tiltrækkelig Beskyttelse, idet denne for Fabrikanten vil udgøre en Beskyttelse af 18 Øre paa en Hat o: godt 10 pCt. af hans Udsalgspris, hvorved bemærkes, at der her i Landet hovedsagelig kun fabrikteres billige Hatte, og at Tolden paa det til en enkelt Hat indførte Materiale gennemsnitlig udgør ca. 7 Øre. — Med Hensyn til Damehatte og Herrefilkehatte gøre andre Forhold sig gældende, og mod den for dem foreslaaede Told have Andragerne intet at indvende.

Da Toldlovforslaget er til Behandling i Landstinget, gør Udvalget ingen Indstilling.

4. Fra Centralforeningen for 16 Haandværkerforeninger paa Landet i Sylland om ved Behandlingen af forskellige Rigsdagen forelagte Lovforslag at have Opmærksomheden henvendt paa de næringsdrivende paa Landet. (Indbragt den 26de Oktober 1897 af Folketingsmanden for Randers Amts 4de Valgkreds, Neergaard.)

De Lovforslag, Andragerne i deres Henvendelse, der rettes saavel til Regering som til Rigsdag, have for Dje, ere Lovforslagene om Næringsvæsenet, Toldafgifterne, Bygningsafgiften og Folkeskolen.

Hvad Næringsloven angaar, da ønske de, at Næringsfriheden bevares uindskrænket, saaledes at hverken obligatoriske Fagprøver eller tvungne Mesterorganisationer indføres, lige saa lidt som Afstandsbestemmelsen bør udvides til flere Haandværks- eller Fabrikvirksomheder eller Handelsretten paa Landet indskrænkes. — ToldLoven formene de bør affattes i den Stikelse, hvorom der i sidste Rigsdagsamling opnaaedes Enighed mellem Regeringen og Folketingets Flertal. Kunde end paa enkelte Postter lidt mere Beskyttelse være heldig, oppejes dette dog ved Toldlettelser paa Raastoffer og Fødemidler. — Bygningsafgiften paa Landet bør affattes som hvilende paa et meget uretfærdigt Grundlag, hvorved henvises til, at mange Fag kræve stor Plads, andre næsten ingen Værkstedspads. Skulde Kompensation findes nødvendig, bør denne gives gennem en Skat efter stigende Skala paa Indtægt og Formue. — Folkeskolen paa Landet bør snarest mulig reformeres, særlig i Retning af, at der opnaas Hverdagsundervisning og en bedre Klasseinddeling og allermest saaledes, at det beklagelige Forhold i mange Skoledistrikter, hvor Haandværkere og handlende ere i Flertal, at Børnene fra 10 Aars Alderen saa godt som ingen Undervisning faa om Sommeren, ophører. Skete dette, vilde Befolkningen paa saadanne Steder med Glæde yde større Bidrag til Skolevæsenet.

Udvalget gør ingen Indstilling.